

Nr. 16 Brief van de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 juli 2026

Op 11 juni 2026 bent u geïnformeerd over de kabinetsinzet op het spoorgoederenvervoer¹. Samengevat zet ik gelet op het brede maatschappelijke belang van spoorgoederenvervoer in op structurele versterking ervan. Daarbij hanteer ik een dual-use aanpak, waarbij investeringen in het spoorgoederenvervoer bijdragen aan onze economie, bereikbaarheid én aan militaire mobiliteit. Dit doe ik binnen de context van het traject van de herprioritering op het Mobiliteitsfonds.

In het vervolg van deze brief bied ik de in mijn beleidsbrief² aangekondigde Uitvoeringsagenda Spoorgoederenvervoer 2026-2030 aan. De contouren heeft u eerder in mijn brief van 11 juni ontvangen. De agenda beschrijft wat het kabinet de komende jaren zal doen om de kracht van het spoorgoederenvervoer te versterken en om militaire transporten soepeler te laten verlopen.

Uitvoeringsagenda Spoorgoederenvervoer

Met de bijgevoegde Uitvoeringsagenda Spoorgoederenvervoer 2026-2030 zet ik het beleid voor de komende jaren uiteen en een reële en belangrijke stap richting het Toekomstbeeld Spoorgoederenvervoer 2050³. Dit wordt zoveel mogelijk integraal gedaan met het bredere mobiliteitsbeleid (o.a. Bereikbaarheid op Peil, Toekomstbeeld OV 2040, de Beleidsagenda Goederenvervoer, het Nationaal Plan Militaire Mobiliteit) en Rijksbeleid (o.a. de (Ontwerp-)Nota Ruimte, het Nationaal Plan Ruimte voor Defensie en de Kabinetsvisie Waterstofdragers).

De uitvoeringsagenda richt zich op het realiseren van concrete resultaten langs vijf hoofdprioriteiten:

1. het versterken van de betrouwbaarheid van het spoorgoederenvervoer;
2. het verbeteren van de doorstroming op (inter)nationale corridors;
3. het optimaliseren van de first- en last-mile afwikkeling;
4. het beter benutten van de Betuweroute;
5. en het borgen van een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving.

Ik wil dat verladers vaker voor het spoor kiezen. Dit vraagt iets van verladers zelf en van de spoorgoederensector, maar ook van de Rijksoverheid en ProRail. Met deze uitvoeringsagenda neem ik hierin verantwoordelijkheid. De komende jaren investeert de Rijksoverheid via lopende programma's ruim €1 miljard in het spoorgoederenvervoer. In de afgelopen periode is via diverse besluiten circa €200-250 miljoen aan extra middelen beschikbaar gesteld die deze aanpak

¹ Tweede Kamer, Vergaderjaar 2025-2026, 34 244, nr. 15

² Tweede Kamer, Vergaderjaar 2025-2026, 36 800 XII, nr. 34

³ Tweede Kamer, Vergaderjaar 2025-2026, 29 984, nr. 1265

verder versterkt. Veel van deze maatregelen “renderen dubbel”: ze maken civiel vervoer per spoor aantrekkelijker én komen ten goede aan militaire mobiliteit. De komende jaren zal mijn aandacht gericht zijn op het tijdig tot uitvoering brengen van de onderliggende projecten. Tezamen met de forse investeringen die de sector zelf op plekken doet worden zo die stappen gemaakt die nodig zijn om het spoorgoederenvervoer richting 2030 te versterken, voor onze economie én veiligheid.

Mijn eerste aandacht gaat nu naar het vormgeven van de samenwerking met alle partijen die nodig zijn om de uitvoeringsagenda voortvarend te realiseren. De voorzitter van het Platform Spoorgoederenvervoer en Leefomgeving brengt hiertoe deze zomer een advies uit. De komende maanden worden benut om langs de hoofdlijnen van het advies te komen tot een slagvaardige sturing. Naast de sturing op de Uitvoeringsagenda als geheel zal het ook nodig zijn om op onderdelen de intensiteit van de samenwerking te vergroten. Zo zijn er kansen op de korte termijn via procesoptimalisatie (het beter organiseren van het spoorgoederenvervoer) en vermindering van regeldruk. Dit vraagt een meer projectmatige samenwerking. In dit verband worden met deze brief ook twee recent uitgevoerde onderzoeken aangeboden naar de potentie van zeilend binnenkomen en bundelingsconcepten. Dit najaar wordt in het BO MIRT GVC gezien hoe hier vervolg aan gegeven kan worden.

Tot slot

Leveringszekerheid van goederen is van groot belang voor de (internationale) bereikbaarheid van onze havens, bedrijven en industrie. Spoorgoederenvervoer is binnen ons multimodale goederenvervoersysteem een zeer duurzame transportwijze, ontlast het wegennet en is via militaire mobiliteit van strategisch belang voor onze nationale veiligheid. Het ministerie blijft zich de komende jaren inzetten om samen met alle betrokken partijen het spoorgoederenvervoer in Nederland te versterken.

De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
A.W.H. Bertram